

Japanificeringen af karate
Af Rasmus Frejo Hyldgaard Poulsen

Abstract

In the following thesis I seek to uncover how the martial art of karate has transformed from being a uniquely Okinawan to a uniquely Japanese phenomenon. In doing so, I present the historical background and transfer process from China to Okinawa to Japan, as well as analyzing and discussing how the militarization and nationalization of Japan influenced the japanization process of karate. In addition, I uncover how and when karate finally became Japanese, through analyzing the changes in karate, and analyzing the 1936 meeting in which the name karate was settled upon. I have done this through the scope of cultural transfer, analysis of historical sources, and the theory of invented traditions as my investigative tools. I conclude that karate was transformed from an Okinawan to a Japanese phenomenon, through a transfer process heavily influenced by Japanese nationalism and militarization in the 1920's and 30's, with Funakoshi Gichin as a front figure in the introduction from Okinawa to Japan. My results may offer a more complete interpretation of the history of karate, as research in karate history is often style-focused and in these cases seeks to validate or promote one's style.

Indhold

Introduktion:	1
Problemformulering:	1
Historiografi:	1
Teori og metodiske overvejelser:	2
Cultural transfer/transnational history	2
Invented traditions	3
Begreber og sprog.....	3
Analyse:	5
Hvordan kom karate til det japanske fastland?.....	5
Pre-Meji Era karates udvikling	5
Meji Era og post Meji Era karates udvikling og introduktionen til fastlandet	7
Hvilken påvirkning havde den igangværende nationaliserings- og militariseringsproces i Japan på japanificeringen af karate?	10
Budo og invented traditions.....	10
Et japansk modsvar	14
Bushido, nationalisme og karate.....	15
Hvordan blev karate rodfæstet som værende japansk?	18

Den indholdsmæssige vending	18
Den sproglige vending	21
Kanjiændringen.....	22
Konklusion:	25
Bibliografi.....	25

Introduktion:

Jeg har valgt netop dette emne og dette spørgsmål, da jeg har en stor passion for kampkunst og asiatisk kultur og historie. Jeg har igennem de seneste år fået en øget interesse i karate og derigennem karates lange historie. Mit mål med denne opgave er at belyse karates historie fra en vinkel uforstyrret af stærk stiltilknytning, som tidligere har påvirket andres arbejde med stoffet. Ligeledes vil jeg forsøge at blotlægge nogle af de opfundne traditioner, der gennemsyrrer moderne kampkunst.

Problemformulering:

I denne opgave vil jeg undersøge følgende problemformulering:

Hvordan har karate udviklet sig fra at være et særegent okinawansk fænomen til et japansk fænomen?

Det vil jeg undersøge gennem de følgende underspørgsmål:

- Hvordan kom karate til det japanske fastland?
- Hvilken påvirkning havde den igangværende nationaliserings- og militariseringsproces i Japan på japanificeringen af karate?
- Hvordan blev karate rodfæstet som værende japansk?

Historiografi:

Der eksisterer ikke mange nedskrevne kilder om pre-Meiji Resturations karates historie, dette skyldes blandt andet, at karate i dens originale form blev dyrket i hemmelighed og blev transmitteret som en oral og fysisk tradition. Ligeledes er mange af kilderne og teksterne gået tabt under bombningen af Okinawa under 2. verdenskrig. Vi har dog en række essentielle og indsigtfulde kilder, der har overlevet tidens tand, såsom manualen *Bubishi* der i 1990 for første gang udkom i form af en engelsk oversættelse af Patrick McCarthy. McCarthy skulle senere gå hen og blive en af de mest anerkendte karate-historikere overhovedet. I 1989 grundlagde han International Ryukyu Karate-Dō Research Society, som er en af de førende forskningsgrupper inden for karates historie og anvendelse. McCarthy har blandt andet udgivet *"The Bubishi"*, *"Classical Kata of Okinawan Karate"*, *"Ancient Okinawan Martial Arts, Volumes 1 & 2"*, *"Tales of*

Okinawa's Great Masters”, *“Tanpenshu”* og mange flere. Yderligere har han udgivet en række artikler og lignende materiale om karates historiske og filosofiske udvikling.¹

En anden influentiell forskningstradition der anvendes til at belyse karates historie, er sports-sociologien. Herunder anvendes Dr. Raúl Sánchez García, der blandt andet har skrevet *“The Historical Sociology of Japanese Martial Arts”* (2019), *“The development of Kano's judo within Japanese civilizing/decivilizing processes”* (2016) og *“Fighting Scholars: habitus and ethnographies of martial arts and combat sports”* (2013).² Hans arbejde har blandt andet været med til at afdække, hvordan militariseringen af det japanske samfund i 1920'erne og 30'erne havde direkte indvirkning på traditionel japansk kampkunsts udvikling. Denne sociologiske vinkel på kampkunsten er særligt gavnlig, når man undersøger forholdet mellem kampkunsten, dens udøvere og resten af det omkringliggende samfund.³

Det sidste aspekt af historieskrivningen om karate jeg vil præsentere, er den mindre akademiske men for offentligheden mest tilgængelige del. Næsten alle karateklubber, organisationer og lignende har på deres hjemmeside et afsnit om karates, klubbens/organisationens eller stilens historie. Denne side bruges til at konstruere og etablere et narrativ om klubben, stilen osv. for at skabe kontinuitet og legitimitet. Dette skyldes, at mange klubber er udbrydere af andre klubber og stilarter, der kan finde på anfægte udbryderens legitimitet. Man kan argumentere for, at denne form for historieskrivning ligger et sted mellem eksistentiel historiebrug og almen information for nye medlemmer.³

Teori og metodiske overvejelser:

Cultural transfer/transnational history

Denne opgave undersøger karates udvikling gennem tiden og særligt dennes overførsel fra Kina til Okinawa til Japan, gennem teorien om kulturel transfer også kendt som transnational historie. Jeg vil anvende begrebet kulturel transfer og transferprocessen som paraplyterm for denne tankegang. Kulturel transfer og transnational historie fokuserer på forhold, der krydser

¹ Patrick McCarthy, “IRKRS Director,” IRKRS, 19. December 2022, <https://www.koryu-uchinadi.com/irkrs-director/>.

² Raúl Sánchez García, “CV,” Raúl Sánchez García Sociology of Sport, 19. December 2022, <https://raulsangar.wordpress.com/cv/>.

³ Østerbro Shotokan Karates Editor, “Karatens Historie,” Østerbro Shotokan Karate, 19. december 2022, <https://www.2100-shotokan.dk/karate/karatens-historie> og Ashihara Karate Danmarks Editor, “Karatens Historie,” Ashihara Karate Danmark, 19. december 2022, <http://www.ashihara.dk/ashihara-karate/karate-historie/>.

nationale grænser, ikke-statslige aktører og kulturelle inputs. Generelt anskues interaktionen mellem lokale og globale processer, netværker og kulturer, der transporteres og konsumeres globalt. Gennem denne tankegang undersøger man altså transferprocessen for et fænomen fra A til B. I denne opgave anskues karate som et kulturelt fænomen, og igennem denne linse undersøges den transferproces, karate var igennem og hvilke lokale og globale processer, der havde indvirkning på denne proces. Ligeledes undersøges, hvordan disse indvirkninger var med til at rod fæste karate som værende et japansk fænomen og derved "afslutte" transferprocessen.⁴ I min undersøgelse vil jeg både arbejde med statslige og ikke-statslige aktører grundet deres tætte forbindelse i mit emne, på trods af den generelle tendens i transferhistorieskrivning om at fokusere på de ikke-statslige aktører.

Invented traditions

Som en del af min undersøgelse vil jeg afdække en række invented traditions eller opfundne traditioner. Derfor vil jeg afklare hvad der menes med dette begreb. Traditioner er de ritualiserede praksis omkring en begivenhed, det kan være alt fra beklædning, genstande og små ritualer. Langt de fleste traditioner nu om dage blev fastlagt i slutningen af 1800-tallet og starten af 1900-tallet. Den proces at opfinde traditioner er en formalisering og ritualisering af diverse praksis, særligt med reference til gammel tid. Med andre ord handler det om at trække lange, kulturelle linjer til fortiden for at skabe en idé om, at "sådan har vi altid gjort", hvilket giver legitimitet til en opfundne tradition. Afslutningsvist kan man opstille tre overlappende typer af opfundne traditioner: 1. Traditioner der etablerer eller symboliserer social sammenhæng og fællesskab. 2. Traditioner der etablerer eller legitimerer institutioner, status eller autoritetsforhold. 3. De hvis hovedformål var/er socialisering gennem tro, værdier eller konventioner.⁵

Begreber og sprog

Igennem denne opgave vil jeg bruge en række begreber, der knytter sig til kampkunstens verden. Derfor vil jeg kort opridse betydningen af de vigtigste udtryk, som vil blive brugt i denne opgave.

⁴ Stefan Berger, "Comparative and Transnational History," *Writing History: Theory and Practice*, Stefan Berger et al. (Houndmills: Palgrave Macmillan, 2020), s. 303

⁵ Hobsbawm, Eric: "Introduction: Inventing traditions," *The Invention of Tradition*, Eric Hobsbawm & Terence Ranger, (Cambridge: Cambridge University Press, 1983), s. 1-14

Budo og *-do* er to universelt brugte begreber indenfor traditionel øst-asiatisk kampsport såsom karate, judo og taekwondo. Selve *budo*-begrebet bruges ofte som en gruppering af de moderne kampkunst-stilarter.⁶ *Budo* 武道 betyder krigs/krigens vej og denoterer den filosofiske vej der betrædes gennem praksissen af kampkunst/kampsport.⁷

Karate eller karate-do er en traditionel kampsport, der dyrkes verden over med oprindelse i Okinawa, som fik sin udbredelse og undergik en moderniseringsproces på fastlandet i Japan i starten af det 20. århundrede. Udtrykket karate vil blive brugt igennem denne opgave til at beskrive stilartern, der indtil 1930'erne blev kaldt *toudi* [kinesisk hånd] eller bare *te* [hånd/næve].⁸

Figur 1 Kinesisk hånd (kanji) <https://www.karatebyjesse.com/karate-name-meaning/>

Det er vigtigt at pointere at jeg ikke selv taler/læser japansk, og at alle kilder jeg arbejder med derfor er oversatte, oftest til engelsk. Dette kan i visse tilfælde have en betydning for forståelsen af visse udtryk grundet kompleksiteten i det japanske sprog. Dog er mit kildemateriale oversat professionelt, og naturen af mit arbejde med kildematerialet er således, at små sproglige ændringer ikke bør ændre forståelsen af budskabet. Det kan dog ikke udelukkes, at der i oversættelsesarbejdet kan have forekommet betydningsændrende fejltagelser, hvilket gør at jeg fra et kildekritisk perspektiv er mere opmærksom på sproget.

⁶ Karl F. Friday, *Legacies of the Sword*, (Honolulu, University of Hawaii Press, 1997), s. 199

⁷ Hans Bonde. "Budo", *Den Store Danske*, 5. oktober 2022, <https://denstoredanske.lex.dk/budo>

⁸ Jesse Enkamp, "How Karate Got Its Name," *karatebyjesse.com*, 26. Oktober 2022, <https://www.karatebyjesse.com/karate-name-meaning/>.

Analyse:

Hvordan kom karate til det japanske fastland?

Pre-Meji Era karates udvikling

Det første delspørgsmål vil jeg slå sammen med min historiske redegørelse, da de netop er så tæt knyttede. Derfor vil den redegørende del og den analyserende del være flettet sammen. Ligeledes diskuterer jeg undervejs for en mere organisk opgave. For at skabe en bedre forståelse for, hvorfor det er afgørende at karate bliver japansk, må jeg i min redegørende del gå langt tilbage i tiden for at sætte rammen for den egentlige undersøgelse, som primært omhandler perioden 1868-1936.

Ryukyu-kongeriget var et kongerige på Ryukyu-øerne i årene 1429 til 1879. Riget betalte tribut til Ming Kina, hvilket de fortsatte med, efter de i 1609 blev en vasalstat under Satsuma-samuraiernes domæne. De beholdt dog deres uafhængighed i praksis, indtil kongeriget i 1879 formelt blev opløst og indlemmet som præfektur i det Japanske Kejserrige.⁹ Det er særligt denne forbindelse til Kina, der er vigtig at holde for øje, for det er gennem denne forbindelse, den primære inspirationskilde til det, der skulle gå hen og bliver karate, kom fra. Dette skete gennem det førnævnte tributære system, hvor der udover tribut blev udvekslet diplomater, militærattachéer og studerende mellem Ryukyu Kongeriget og Kina. En af de største indflydelser fra Kina kom gennem de 36 familier, der i 1393 dannede "missionslandsbyen" Kume i havnebyen Naha på Okinawa. Dette mikrosamfund bestod primært af lærde, bureaukrater og diplomater og var her, de velstående okinawanere havde mulighed for at lære det kinesiske sprog og kultur. Som led i den kulturelle uddannelse havde særligt *pechinklassen* mulighed for at lære den kinesiske kampform kaldet *kung-fu* eller *gōngfu*.¹⁰

Inden vi går videre, må vi fastslå, hvem denne *pechinklasse* var i det okinawanske samfund. Hvis man perspektiverer til noget mere velkendt, kan *pechinklassen* sammenlignes med Japans samuraiklasse, altså en form for krigerklasse, hvoraf nogle er en del af adlen. Ligesom i Japan var Ryukyu-kongeriget et klassesamfund, hvilket også afspejles i *pechinklassens* opdeling. Der var to underklasser af *pechin*: *Chikusaji pechin* [politimænd] og *Hiki* [militær og garde]. Hver af disse klasser havde hver 10 underklasser.¹¹ Det er primært fra de højere *pechinklasser*, at de

⁹ Mamoru Akamine, *The Ryukyu Kingdom The Cornerstone of East Asia* (Honolulu: University of Hawaii Press, 2016), s. 7-8

¹⁰ Patrick McCarthy, *Bubishi: The Classical Manual of Combat* (Vermont: Tuttle, 2016), s. 140-141

¹¹ McCarthy, *Bubishi: The Classical Manual of Combat*, s. 142

mest essentielle karatemestre og udøvere fra slutningen af 1800-tallet kom fra. Dette står i kontrast til den ellers udbredte myte, at det var bønder, der udviklede karate for at forsvare sig mod samuraierne. En myte der stadig den dag i dag bliver reproduceret af prominente og verdenskendte karateudøvere såsom i Fumio Demura's: *Karate Weapons of Selfdefense: The Complete Edition*.¹²

Det var *pechinklassen*, der gennem de følgende århundreder udviklede den kinesiske *kung-fu* til deres egen okinawanske kampform kaldet *toudi*, der som tidligere nævnt betyder kinesisk hånd. Denne kampstil blomstrede og udviklede sig særligt omkring det kongelige Shuri slot, hvor store dele af *pechinklassen* holdt til. Det er ligeledes i de følgende århundreder mellem 1400 og 1600, at den kinesiske Ming og Qing-indflydelse var på sit højeste. Denne indflydelse kom gennem de kinesiske militærattachéer *sapposhi*, der ankom til Okinawa i store grupper bestående af handelsmænd, specialister og sikkerhedsfolk. Disse sikkerhedsfolk introducerede nye former for *kung-fu*, og i samarbejde med de okinawanske *pechin* videreudviklede *toudi*.¹³

Som tidligere nævnt invaderede Satsuma-samuraierne Ryukyu-kongeriget i 1609, og Ryukyus befolkning fik nu både kulturelle input fra Kina og Japan. Dette resulterede i, at mændene i *pechinklassen* også rejste til Satsuma i Japan og lærte den japanske sværdstil kaldet *jigen-ryu kenjutsu*, der igennem den næste 270-års periode påvirkede *toudi*, som både indeholdt våben og tom-håndsteknikker. Dette afspejles blandt andet i standene, der blev indført i *toudi* som afspejlede standene i *jigen-ryu*.¹⁴ Denne indflydelse på den okinawanske krigerkultur afspejles ligeledes i *pechinkrigernes* optagelse af japanske våben såsom katanaen, der er omdrejningspunktet i *jigen-ryu*. Dette ses i historiske kilder såsom dette billede, der illustrerer en procession af Ryukyus elite og krigere på vej til Edo, der næsten alle bærer to katanaer og japansk beklædning.

¹² Fumio Demura, *Fumio Demura's: Karate Weapons of Selfdefense: The Complete Edition* (California: Cruz Bay Publishing, 2016), s. 13

¹³ Patrick McCarthy, "The Sapposhi, Pechin and the Samurai", International Ryukyu Karate Research Society, 26. Oktober 2022, <http://irkr.s.blogspot.com/2013/10/rokkishu-futari-geiko-pt-2.html>.

¹⁴ McCarthy, *Bubishi: The Classical Manual of Combat*, s. 62

Figur 2, Procession of Ryujuans Enroute to Edo Castle, ukendt kunstner 1710, Sakamaki/Hawley Collection, University of Hawaii, Manoa Library

Ud fra de udvalgte nedslag kan man konkludere, at der gennem en multikulturel udveksling udvikles en særegen okinawansk kampstil, der kultiveres af den okinawanske krigerelite, *pechinklassen*. Det er produktet af denne kulturelle transferproces mellem Kina, Okinawa og Japan over mange hundrede år, der i slutningen af 1800-tallet og starten af 1900-tallet importeres til Japan.¹⁵ Det er denne import, den næste del af analysen vil fokusere på.

Meji Era og post Meji Era karates udvikling og introduktionen til fastlandet

Året er 1868, Meji Restorationen har afskaffet det feudale styre, og den ca. 250 år lange Edo-periode er slut. Den unge Kejser Meji står i spidsen for et Japan, der nu vil vende sig mod resten af omverdenen og modernisere sig selv.¹⁶

Denne vending, denne nationale opvågning, var starten på en intens moderniserings-, nationaliserings- og militariseringsproces, der kulminerede i en række krige med omkringliggende asiatiske lande såsom Taiwan og Korea, men også Rusland og i sidste ende den 2. Sino-Japanske krig og japansk deltagelse i 2. verdenskrig.¹⁷ Det var i denne nationalistisk orienterede militariseringsperiode karate blev introduceret til det japanske fastland.

¹⁵ Stefan Berger, "Comparative and Transnational History," s. 303

¹⁶ Carol Gluck, *Japan's Modern Myths* (Princeton, New Jersey: University of Princeton Press, 1985), s. 3-4

¹⁷ The Editors of Encyclopaedia Britannica, "Second Sino-Japanese War 1937–1945," Britannica, 14. December 2022, <https://www.britannica.com/event/Second-Sino-Japanese-War>.

Som tidligere nævnt blev Okinawa en del af det Japanske Kejserrige i 1879, og allerede i 1891 blev to yngre okinawanske karateeksperter anerkendt af det japanske militær, under værnepligtens medicinske eksaminationer, for deres eksemplariske fysiske form og styrke grundet deres karatetræning.¹⁸ Dette var et af de første møder Japan havde med karate, og der skulle ikke gå længe, inden den okinawanske aristokrat Itosu Anko (1831–11. marts 1915) og andre karateentusiaster igen gjorde opmærksom på karate ved at indføre det som en del af idrætsundervisningen på skolen Shuri Jinjo Shôgakkô i 1901.¹⁹ Men Anko havde et ønske om at sprede karate til resten af Japan. Derfor skrev han i 1908 et brev til Uddannelsesministeriet og Krigsministeriet i Japan, kaldet "*Tode Jukun*" [Karates 10 forskrifter], bemærk her at karate omtales som *Tode*, altså det originale okinawanske navn. Dette brev beskriver ti årsager til, at karate bør adopteres i uddannelsessystemet, og hvilken gavn det både har på et menneskeligt og et militært nationalt opbyggende plan. Brevet var instrumentalt for indførelsen af karate i Japan, idet det er den første skriftligt dokumenterbare introduktion af karatefænomenet til Japan og til de japanske myndigheder.

Særligt forskrift nummer to er interessant for denne undersøgelse grundet dens appel til både Uddannelsesministeriet og Krigsministeriet, som var recipienterne af brevet. Forskrift nummer to lyder som følger:

The purpose of karate is to make the muscles and bones hard as rock and to use the hands and legs as spears. If children were to begin training in Tode while in elementary school, then they will be well suited for military service. Remember the words attributed to the Duke of Wellington after he defeated Napoleon: "*The Battle of Waterloo was won on the playing fields of Eton.*"²⁰

Anko klargjorde her den fysiske hårdhed, karatetræning giver udøveren og pointerede, at tidlig træning af karate vil klargøre folk til militær tjeneste. Med andre ord talte han direkte til den militaristiske mentalitet, der florerede i Japan, og understregede hvordan karate kunne gavne denne militære opbygning. Ligeledes appellerede han til Uddannelsesministeriet for at få

¹⁸ McCarthy, *Bubishi: The Classical Manual of Combat*, s. 146-147

¹⁹ Iain Abenerthy, "The 10 Precepts of Itosu Anko", iainabernethy.co.uk, 31. Oktober 2022, <https://iainabernethy.co.uk/article/10-precepts-anko-itosu>. Og Thomas A. Green, *Martial Arts of the World an Encyclopedia Volume One: A-Q* (Santa Barbara, California: ABC-CLIO, 2001), s. 245

²⁰ Itosu Ankos "Ten Precepts (Tode Jukun) of Karate" til det japanske Uddannelsesministerie og Krigsministerie, Oktober 1908.

udspredd karate til resten af Japan.²¹ Han underbyggede sin pointe ved at citere the Duke of Wellington, hvori han alluderede til, at børns uddannelse og evner er lig med nationens fremtid.

Min analyse af brevet opholdt mod den sammenhæng, den er skrevet i samt afsenderens ophav, okinawansk adel og livslang karateudøver, peger mig i retning af følgende tolkning: Anko skrev ikke brevet grundet fædrelandskærlighed og patriotisme, men appellerede snarere til de japanske myndigheder for at fremme sit eget mål om at udsprede karate. At dette skulle være hans mål, kan blandt andet understøttes af det faktum at han dekonstruerede komplicerede og farlige gamle *kata*, som er formaliserede serier af selvforsvarsteknikker, og skabte de fem *pinan/heian kata*, som blev brugt i undervisningen af skolebørn.²² Ligeledes kan hans motivation understøttes af hans "karate-stamtræ" forstået på den måde, at hans mester var "Bushi" Matsumura Sôkon (1809–1901) og Sôkons mester var Kanga Teruya også kendt som Tode Sakugawa (1733-1815).²³ Begge mænd med tilnavne, der konnoterer deres krigerstatus, en status og arv, Anko førte videre gennem sit arbejde og sin elev Funakoshi Gichin der endte med definitivt at sprede karate til det japanske fastland.²⁴

Det er netop Funakoshi, der i sidste ende kan tilskrives store dele af æren for moderniseringen af karate og den endelige transferproces fra Okinawa til Japan. Denne introduktion skete over en ganske kort årrække da Funakoshi flyttede til Japan og etablerede sin *dôjô* og stil, der fik navnet Shotokan karate-dô.

I år 1917 lavede Funakoshi den første karateopvisning på det japanske fastland i Butokuden hallen i Kyoto, der blev bygget i 1899 i sammenhæng med fejringen af det 1100. årsjubilmæum for flytningen af den japanske hovedstad.²⁵ I 1921, demonstrerede han og hans elever karate for den japanske kronprins Hirohito i Den Store hal ved Shuri Slottet. Denne demonstration var monumental i karates udvikling, da denne ellers ukendte stilart nu var blevet præsenteret for nationens kommende statsoverhoved, der ovenikøbet blev yderst fascineret af stilen.²⁶ I foråret 1922 anmodede den okinawanske afdeling for uddannelse Funakoshi om at arrangere en karateopvisning for Uddannelsesministeriets Første Nationale Atletik Opvisning i Tokyo. Dette

²¹ Green, *Martial Arts of the World an Encyclopedia Volume One: A-Q*, s. 823

²² Green, *Martial Arts of the World an Encyclopedia Volume One: A-Q*, s. 245

²³ Green, *Martial Arts of the World an Encyclopedia Volume One: A-Q*, s. 233

²⁴ Green, *Martial Arts of the World an Encyclopedia Volume One: A-Q*, s. 235

²⁵ The Kansai Tourism Bureau, "Kyuto Budo Center (& former Butokuden hall)," The Kansai Guide, 7. November 2022, <https://www.the-kansai-guide.com/en/directory/item/11986/>

²⁶ Green, *Martial Arts of the World an Encyclopedia Volume One: A-Q*, s. 234

besøg resulterede i, at Funakoshi blev overtalt til at blive i Japan og udsprede sin karate.²⁷ Det at Funakoshi endte med at flytte til Japan og sprede sin karate, var det sidste led i den lange transferproces.²⁸

Hvilken påvirkning havde den igangværende nationaliserings- og militariseringsproces i Japan på japanificeringen af karate?

Nu hvor vi har fastslået transferprocessen, karate var igennem fra kinesisk kung-fu til japansk kampsport, er det på tide at dykke ned i de processer, der var med til at japanificere karate.

”*Deru kugi wa utareru*”. Eller på dansk: ”Sømmet der stikker ud vil blive hamret ned”, er et japansk udtryk der indkapsler den japanske tilgang til konformitet og ensartethed. En ensartethed karate i sin originale form ikke besad. Men dette skulle Funakoshi, i samarbejde med grundlæggeren af judo Kano Jigoro (1860–1938), hurtigt få lavet om på.²⁹

Budo og invented traditions

For at karate skulle blive en anerkendt *ryuha* [skole/stil] på lige fod med kendo, judo og kyudo, måtte karate forvandles og gennemgå en proces, hvor en række invented traditions blev inkorporeret i stilen. Denne proces kan anses som nedhamringen af det udstikkende søm, hvor karate konformerer og tilpasses det japanske koncept om *wa* eller harmoni. Helt konkret blev karate omstruktureret efter den japanske kampsportsorganisation Dai Nippon Butokukais formaliserede krav om historisk kontinuitet, metodisk transmission og en gennemgående didaktisk metode.³⁰ Med andre ord måtte karate blive en *budo* altså en kampkunst ligesom kodokan judo, der var prototypen på *budo*. Helt konkret kan man sige, at den første ”moderne kampsport” blev ”opfundet” eller snarere grundlagt i maj 1882, da Kano grundlagde Kodokan som et akademi for undervisningen af judo, der er *budo* versionen af jujutsu.³¹

Budokonceptet blev født i en tid med ultranationalisme og militarisme i et forsøg på at skabe en historisk forbindelse til samuraierne på samme tid med, at Japan fik et modsvar til de indkomne vestlige værdier. I denne sammenhæng integrerede man den japanske ånd og

²⁷ Green, *Martial Arts of the World an Encyclopedia Volume One: A-Q*, s. 234

²⁸ Stefan Berger, ”Comparative and Transnational History,” s. 303

²⁹ Raúl Sánchez García, *Excursus* (London, Routledge, 2018), s. 18

³⁰ Green, *Martial Arts of the World an Encyclopedia Volume One: A-Q*, s. 235

³¹ Stephen Vlastos, *Mirror of Modernity: Invented Traditions of Modern Japan* (Berkeley, Los Angeles og London: University of California Press, 1998), s. 164

japanskhed med moderne sportskultur.³² Det er denne budostatus, karate måtte opnå for at nærme sig anskuelsen af at være japansk.

Særligt den førnævnte Dai Nippon Butokukai-organisation, spillede en vigtig rolle i institutionaliseringen og den ideologiske udvikling af *budo*. Et af formålene med denne organisation var at anvende japansk kampkunst for at fostre krigerisk ånd i befolkningen og derigennem "ren japansk ånd".³³ Budostilarter såsom judo, kyudo og kendo eksemplificerede denne japanske ånd og den "unikke" japanske kultur, der lå omkring fysisk udfoldelse. Med andre ord ansås *budo* som manifestationen af japanskhed.

Budo var i denne tid stærkt forbundet til den japanske ultranationalisme og militarisme, hvilket afspejledes i den øgede tilvækst af elever der kom for at lære kampkunst og opfostre deres kampånd. Det er værd at bemærke at Dai Nippon Butokukai var en offentlig organisation med tæt relation til militæret og regeringen. Denne forbindelse blev stærkere gennem krigen med Kina, der begyndte i 1937 og Stillehavskrigen i 1941-45.³⁴ *Budo* blev forbundet med den kejsercentrerede tankegang og de fleste kampsport-stilarter blev hævet til national sport. Forbindelsen mellem kejserdyrkelsen og *budo*, karate inklusiv, blev yderligere forstærket, da det japanske uddannelsesministerium i den tidlige Showa-era (1926-1989) gjorde det et krav for alle *dōjō* at have en *kamidama* [shinto alter]. Ligeledes blev det et krav at gennemføre bukkeritualer for *kamidamaen* og hinanden.³⁵ At man indførte disse rituelle praksis, medførte en endnu stærkere forbindelse mellem *budo*, udøverne og kejserdyrkelsen. Man skal her huske, at kejseren i denne periode blev anset som en form for gud i shinto troen, der fungerede som en art statsreligion.³⁶

Yderligere blev Dai Nippon Butokukai-organisationen i 1941 placeret direkte under den japanske regerings kontrol. På samme tid blev kampsportstræning inkorporeret i skolesystemet, og staten autoriserede den moralske og uddannelsesmæssige værdi i *budo*.³⁷

³² Vlastos, *Mirror of Modernity: Invented Traditions of Modern Japan*, s. 164

³³ Vlastos, *Mirror of Modernity: Invented Traditions of Modern Japan*, s. 171

³⁴ Vlastos, *Mirror of Modernity: Invented Traditions of Modern Japan*, s. 171-172

³⁵ Raúl Sánchez García, "The militarisation of the Japanese population through martial arts in early Shōwa," i *The Historical Sociology of Japanese Martial Arts*, Raúl Sánchez García (London: Routledge 2018), s. 116

³⁶ Miyazak Fumiko, "The Emperor System and Religion in Japan," *Japanese Journal of Religious Studies* Vol. 17, No. 2/3, (Jun. - Sep., 1990), s. 281-283

³⁷ Vlastos, *Mirror of Modernity: Invented Traditions of Modern Japan*, s. 171-172

Dette illustrerer i høj grad den tætte forbindelse, der var mellem *budo* og den igangværende militarisering af samfundet.

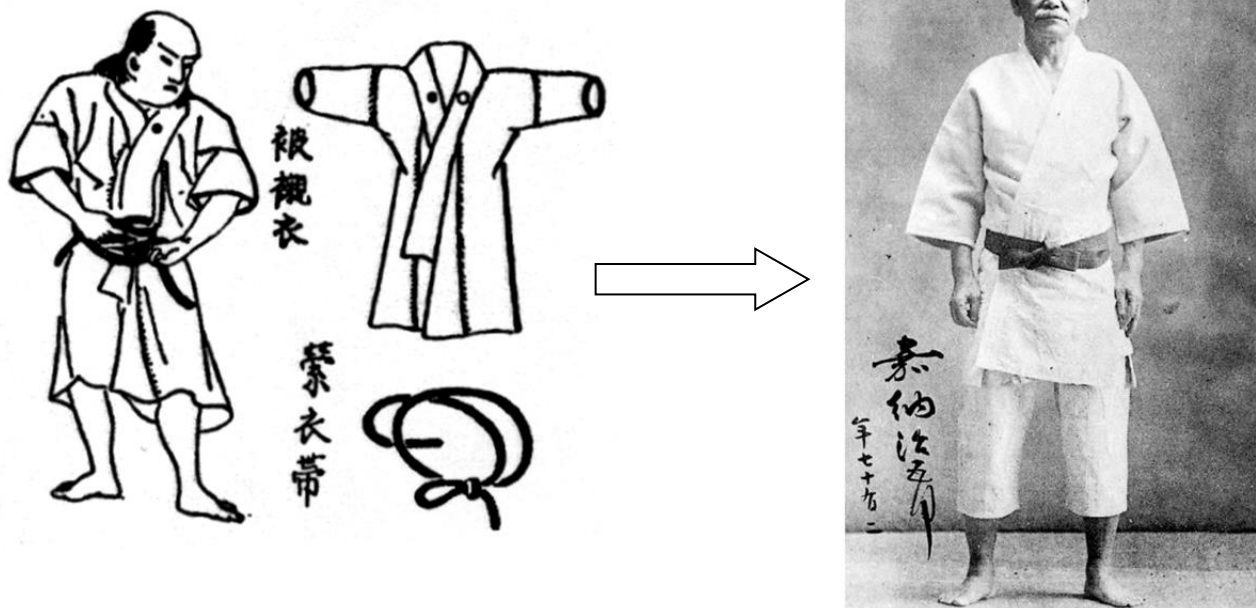
For at vende tilbage til, hvordan karate opnåede denne *budo* status må vi igen kaste blikket på Kano og Funakoshi. Som før nævnt grundlagde Kano moderne kampsport og på mange måder opfandt han alt det, der karakteriserer en kampsport på det overfladiske plan. Dette gjorde han ved at skabe en ensartet træningsdragt kaldet en *do-gi* [træningsdragt til kampsport], der trækker en direkte linje til samuraiernes *shitagi* [underskjorte].³⁸ Ligeledes skabte han et formaliseret rangsystem indenfor kampsport kaldet dan/kyu-systemet. Der er flere historier om, hvad der lå til inspiration for dette system. Men den bedste understøttede fortælling er, at han i august 1883 graduerede to elever, Tomita Tsunejirō og Saigō Shirō til *shodan* [første grad/niveau], med reference til spillet *Go*, hvor der spilles med sorte og hvide brikker.³⁹ I denne proces opfandt han ligeledes de karakteristiske kampsportsbælter. Disse bælter trækker, ligesom gien, en historisk kulturel linje til samuraiernes *uwa obi* altså det bælte de bar på slagmarken.⁴⁰ Her ses altså tydeligt hvordan Kano opfinder en ny tradition gennem en formalisering og gentolkning af historien og gennem referencer til Japans fortid, særligt samurai krigerne.⁴¹ Disse traditioner passer ind i to ud af de tre traditionstyper nævnt i teori afsnittet. *Gi*'en etablerer social sammenhæng og fællesskab. Bæltet etablerer status og autoritetsforhold.

³⁸ Stephen Turnbull, "*The Samurai Sourcebook*" (London, Cassel & Co, 2000) s. 104

³⁹ Andreas Quast, "The First Uniform and Black Belt in Karate", Ryu-Kyu Bugei, 11. November 2022, <https://ryukyu-bugei.com/?p=6500->

⁴⁰ Stephen Turnbull, "*The Samurai Sourcebook*," s. 109

⁴¹ Hobsbawn, "*Introduction: Inventing traditions*": i: *The Invention of Tradition*, s. 1-14

Figur 3 Samurai der påfører sig shitagi til venstre, Kano Jigoro i den første do-gi til højre

Der gik ikke længe, inden Funakoshi adopterede dette system og denne klædedragt, da han i 1922 blev inviteret til Kodokan af Kano for at demonstrere og undervise i karate. I denne sammenhæng blev han præsenteret for *gi'en* og det sorte bælte, som han blev overrakt af Kano.⁴² Ligeledes adopterede Funakoshi dan/kyu-systemet og begyndte at standardisere sin undervisning, metoder, *kata* [serier], og *kihon* [basis teknikker], og indførte *gi'en* som standard træningsudstyr⁴³.

Man kan anskue denne proces som et yderligere trin i japanificeringen af karate, som resultat af behovet for at passe ind i de japanske konformitetskrav. Krav der har deres oprindelse gennem århundredes tradition, men som i dette tilfælde kommer i særligt fokus grundet den stærke forbindelse mellem Dai Nippon Butokukai og den stærkt nationalistiske og militaristiske stat og behovet for, at karate bliver anerkendt som *budo* under denne organisation. Et prædikat der garanterede anerkendelse, men som også resulterede i en transformation af kunsten.

⁴² Quast, "The First Uniform and Black Belt in Karate".

⁴³ Gichin Funakoshi, "Karate-Do My Way of Life," (Tokyo, Kodansha International 1975), s. 46

Et japansk modsvar

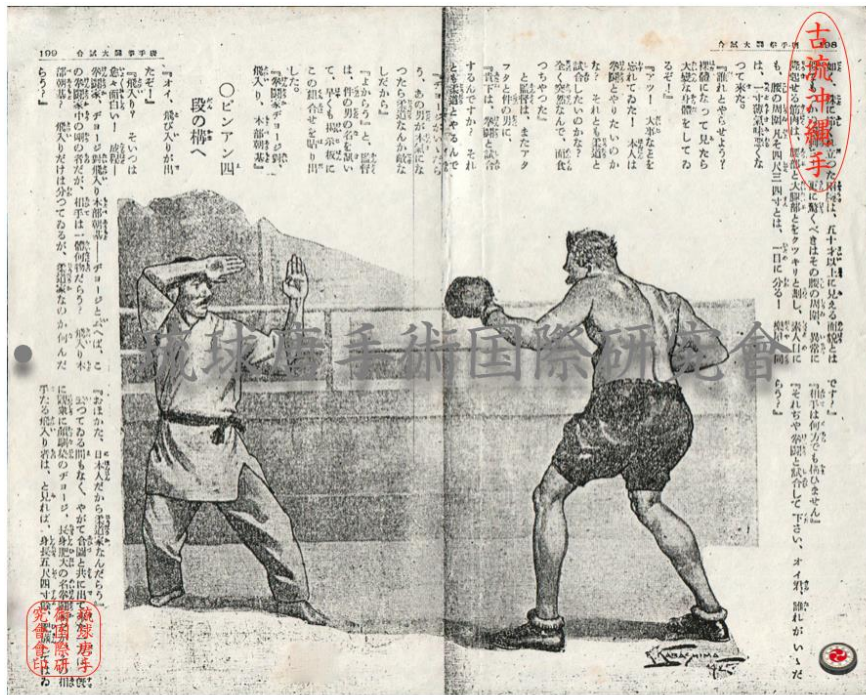
Udover disse overfladiske aspekter såsom klædedragt, bælte og rang, så ændrede også indholdet af karaten sig i denne periode og blev tilpasset de japanske behov. For som tidligere nævnt var der i Japan et behov for at have enten tilsvarende eller bedre modsvar til vestlige koncepter. I denne sammenhæng trådte karate ind som et modsvar til den vestlige boksning. Dette skete på monumental vis gennem en udfordring i 1922, hvor en vestlig bokser tog imod udfordringer fra publikum til en opvisningskamp i Kyoto. Iblandt dette publikum stod en 52-årig, lettere overvægtig mand ved navn Motobu Choki, i Okinawa kendt som en af de bedste gadekæmpere overhovedet, og på fastlandet fuldkommen ukendt.⁴⁴ Denne mand skulle på ganske få runder besejre den vestlige bokser med et knockout, og få stor ære og berømmelse i Japan for at bevise for omverdenen, at karate var et effektivt modsvar til vestlig boksning.⁴⁵

Der blev i 1925 skrevet en stor artikel i den japanske avis, *King Magazin*, for at mindes denne begivenhed. Det er dog bemærkelsesværdigt for denne artikel, at tegningen på avisen ikke viser Motobu men Funakoshi. At man valgte at afbilde Funakoshi og ikke Motobu i denne artikel, som jo først udkom et par år efter, skyldes ikke forglemmelse men det faktum, at Funakoshi var blevet synonym med karate i Japan på dette tidspunkt. Man kan ligeledes se, at Funakoshi er afbildet med gi-jakke og bælte, ligeledes står han i den første stilling i *kata*'en Heian Yondan.⁴⁶ Med andre ord er han afbildet som den ideelle japanske karateudøver med al den symbolik, der var forbundet med japansk kampkunst. Særligt hans posering står i stærk kontrast til den vestlige bokser og er meget karakteristisk for japansk karate. Dette vidner om, hvordan karate blev anvendt som et modsvar til den vestlige boksning.

⁴⁴ Karate Philosophy Editor, "Motobu Choki's Fight with a Boxer that Brought Him Fame", Karate Philosophy, 18. November 2022, <https://www.karatephilosophy.com/motobu-chokis-fight-with-a-boxer-that-brought-him-fame/>.

⁴⁵ "Interview med Motobu Choki," interview af Chōkei Takamine, Shōshin Nagamine, Angi Uezu, Tarō Shimabukuro, Ryōsho Kin, Ryōkichi Miyazato og Shichirō Yanagisawa, for Ryukyu Shimpō, (november 1936)

⁴⁶ Gichin Funakoshi, "Karate-Do Kyohan" (Tokyo, Kodansha International 1973), s. 71

Figur 3 1925 King Magazine - Motobu Choki vs "The Foreigner" <http://irkr.blogspot.com/2013/11/1925-king-magazine-motobu-choki-vs.html>. Note: Afbilleder Funakoshi Gichin og ikke Motobu Choki

Bushido, nationalisme og karate

Bushido-begrebet er uløseligt forbundet med samuraierne. De fleste forbinder den dag i dag *bushido* med et ubrydeligt krigerkodeks i stil med de europæiske ridders "code of chivalry". Historisk set fandtes der aldrig én central *bushido* tekst, men visse værdier gik igen på tværs af de enkelte samuraiklaners individuelle kodeks.⁴⁷ Disse værdier blev modificeret og samlet i en enkelt bog i 1908 af Inazo Nitobé (1. september 1862 – 15. oktober, 1933). Denne bog, kaldet *Bushido the Soul of Japan*, var et af de mest indflydelsesrige japanske værker i starten af det 20. århundrede. Den kan anskues som værende en af hovedaktørerne bag militariseringen af den almene japanske befolkning. Ligeledes har den ligheder med en række *dōjō-kun* [dōjō etikette], og har uden tvivl haft stor indflydelse på disses udformning, og derved været en direkte indflydelse på japanificeringen af karates etiske aspekter. Disse *dōjō-kun* er ligeledes eksempler på opfundne traditioner og afspejler den tredje type af tradition nemlig de, hvis hovedformål var/er socialisering gennem tro, værdier eller konventioner.

⁴⁷ Kenneth Pletcher, "Bushidō", Britannica, 28. November 2022, <https://www.britannica.com/topic/Bushido>.

Særligt grundværdierne fra *bushido* skinner igennem i diverse *dōjō-kun*. Det er værdier såsom loyalitet, stræbsomhed og mod, der går igen. *Bushido the Soul of Japan* er skrevet nærmest som en form for essay der kontemplerer disse dyder, opstillet så hvert kapitel omhandler en dyd, her er de fleste *dojo-kun* mere kortfattede og opstillede i punktform. Jeg har derfor valgt at opstille følgende diagram for at demonstrere lighederne mellem Funakoshis *dōjō-kun*, der er udledt af hans bog *The Twenty Guiding Principles of Karate* 1938, og tilsvarende kapitler i *Bushido the Soul of Japan* der kunne have været inspirationskilde.

Shotokan dōjō-kun ⁴⁸	Bushido the Soul of Japan
1. <i>Jinkaku Kansei Ni Tsutomuru Koto</i> : (Søg den perfekte karakter)	CHAPTER 10. THE EDUCATION AND TRAINING OF A SAMURAI
1. <i>Makoto No Michi O Mamoru Koto</i> : (Vær trofast)	CHAPTER 9. THE DUTY OF LOYALTY
1. <i>Doryoko No Seishin O Yashinau Koto</i> : (Vær stræbsom)	CHAPTER 10. THE EDUCATION AND TRAINING OF A SAMURAI
1. <i>Reigi O Omonzuru Koto</i> : (Respekter andre)	CHAPTER 9. THE DUTY OF LOYALTY
1. <i>Kekki No Yuu O Imashimuru Koto</i> : (Vær ikke voldelig i din optræden)	CHAPTER 11. SELF-CONTROL

Dette eksempel tager kun udgangspunkt i Funakoshis *dōjō-kun* men kan anses som værende repræsentativ for langt de fleste japanske karate stilarter. Ser man på Chojun Miyagis (1888-1956) *dōjō-kun* for Goju-Ryu, der var den første karatestil, der blev registreret hos Dai Nippon Butokukai, er der stor lighed med Shotokans *dojo-kun*.⁴⁹ Goju-Ryu har dog en tilføjelse til deres *dōjō-kun*, der kan anskues som en af de mest essentielle i militariseringsprocessen af befolkningen gennem karate. "*Hitotsu Yuki O Yashinau Koto*" eller på dansk: Vær modig.⁵⁰ Det er netop denne værdi, der beskrives i *Bushido the Soul of Japan* kapitel 4 COURAGE, THE SPIRIT OF DARING AND BEARING. Her omtales fra flere vinkler værdien i mod og hvordan det opfostres. Ligeledes beskrives det mod der skal til for at ofre sig selv for en højere

⁴⁸ Gichin Funakoshi, "Dojo Kun," SKIF World, 28. november 2022, <https://www.skifworld.com/viewpage.php?memid=14>

⁴⁹ García, "The militarisation of the Japanese population through martial arts in early Shōwa," s. 174

⁵⁰ IOGKF Danmarks website editor, "Dojo Kun," International Okinawan Goju Ryu Karate-do Federation – Danmark, 28. november 2022, <https://www.iogkf.dk/om-iogkf/dojo-kun/>.

sag: ""Courage is doing what is right." To run all kinds of hazards, to jeopard one's self, to rush into the jaws of death""⁵¹

Her ses altså helt konkret, hvordan militariseringen af det mentale aspekt af karate fandt sted, og hvilken effekt dette havde senere. For med dyrkelsen af værdier såsom mod, loyalitet og selvopofrelse gennem karate blev den generation af unge mænd, der trænede karate i midten af 1930'erne, indoktrinerede til denne tankegang. Dette var trods alt et af Dai Nippon Butokukais formål, samt det at skabe en krigerisk ånd i befolkningen. Resultatet af denne indoktrinering gennem *bushido* afspejles blandt andet i *kamikaze* [hellig vind] pilot fænomenet, også kendt som selvmordspiloter der fløj ind i strategiske mål som missiler kun et årti senere.⁵²

Man kan ikke pege på en fuldkommen direkte sammenhæng, men det er dog iøjnefaldende, at *kamikaze* piloter ofte tilskrives dyrkelsen af *bushido*, og det at træne *budo*, såsom karate, sidestilles med bushidodyrkelse i denne periode.⁵³ Ligeledes er det i øjenfaldende, at den generation der gik i gymnasiet og slutningen af det, vi ville kalde folkeskolen, hvor træning af kampsport var obligatorisk, er den samme generation, der var i den militære alder under den 2. Sino-Japanske krig (1937–1945) og 2. verdenskrig (1939-1945) hvor disse *kamikaze* piloter var aktive.⁵⁴ Dette understøttes blandt andet af Funakoshis egen beretning i hans bog *Karate-Do My Way of Life* (1975). I den beskriver han følgende om sammenhængen mellem mængden af karateelever og krigen:

As the Manchurian Incident began to broaden in scope, Japan embarked upon preparations for a full-scale war. Now the number of students coming to my dōjō grew even greater; and after the actual outbreak of hostilities with China, which was soon to be followed by the great Pacific War, my dōjō could no longer contain the number of young men who desired to train.⁵⁵

Denne førstehåndsberetning fra en af tidens mest prominente karatemestre vidner altså om en direkte sammenhæng mellem den japanske krigsførelse og dyrkelsen af karate. Dette er selvfølgelig anekdotisk bevis, men kan anskues som repræsentativt for en tendens. Det er dog

⁵¹ Inazo Nitobé, *"Bushido the Soul of Japan"*, (Tokyo: Kodansha International 2002), s. 21-23

⁵² The Editors of Encyclopaedia Britannica, "Kamikaze", Britannica, 28. November 2022, <https://www.britannica.com/topic/kamikaze>.

⁵³ García, "The militarisation of the Japanese population through martial arts in early Shōwa," s. 167

⁵⁴ Vlastos, *"Mirror of Modernity: Invented Traditions of Modern Japan"*, s. 171-172

⁵⁵ Funakoshi, *"Karate-Do My Way of Life,"* s. 48

vigtigt at pointere, at Funakoshi ikke glorificerede denne tendens, og han beskrev ligeledes hvilken sorg det bragte ham, når han modtog rapporter om hans elevs død.⁵⁶

Man kan altså opsummerende sige følgende om nationalismen og militariseringens påvirkning på karate: Grundet det store konformitetskrav i det japanske samfund og den nationalistiske og militaristiske organisation Dai Nippon Butokukais indflydelse, måtte karate forvandles gennem en række invented traditions for at opnå *budo* betegnelsen og derved anerkendelse. Ligeledes blev karate anvendt som et aktiv i nationaliseringsprocessen som et modsvar på vestlige koncepter og for at demonstrere "japansk overlegenhed". Yderligere havde den nationalistiske og militært orienterede bog *Bushido the Soul of Japan*, indflydelse på karates etiske aspekter og påvirkede derfor mange karatestilarters *dojo-kun*.

Hvordan blev karate rodfæstet som værende japansk?

I dette afsnit vil jeg undersøge, hvordan karate blev rodfæstet som værende japansk gennem en række vendinger i karate og særlige begivenheder, der kan siges at markere denne rodfæstning.

Den indholdsmæssige vending

Den indholdsmæssige vending i karate omhandler ikke blot hvilke teknikker og *kata* der blev undervist i, men hvordan der blev trænet. Okinawansk karate er karakteriseret ved fokus på individet og tilpasning til individet. Derfor blev der både dengang og til dels også i dag sjældent undervist ret mange elever ad gangen. Dette står dog i stor kontrast til japansk karate, hvor der oftest undervises store mængder elever ad gangen. Derfor er der heller ikke samme grad af fokus på individualisme, hvilket taler ind i den kollektivistiske, japanske mentalitet.

Den primære kanal til karates udbredelse da Funakoshi ankom til Japan var nemlig gennem universiteterne og gymnasierne med Keio universitet i fronten. Dernæst kom Tokyo University og Takushoku, efterfulgt af mange andre.⁵⁷ Yderligere blev han også anmodet om at undervise både på søfarts- og militærakademiet.⁵⁸ Fællesnævneren for disse er ikke blot, at de er højere læringsanstalter, men det store antal elever der nu ville træne karate under Funakoshi. For at dette kunne lade sig gøre, måtte man simplificere karaten og gøre bevægelserne større, for at alle kunne følge med.

⁵⁶ Funakoshi, "Karate-DO My Way of Life", s. 48

⁵⁷ Funakoshi, "Karate-do my way of life", s. 42

⁵⁸ Funakoshi, "Karate-do my way of life", s. 42

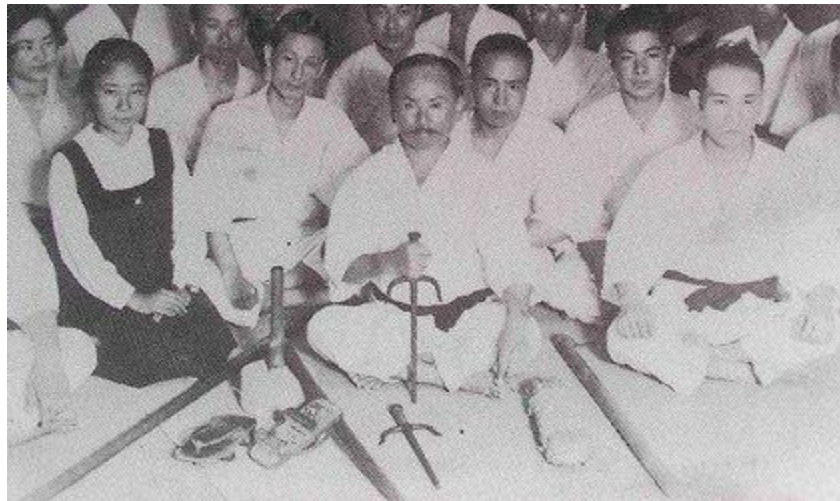
Figur 4 Karatetræning foran Shuri Slottet i Naha (1938)

En af de mere ukendte ændringer af karates indhold under japanificeringsprocessen var fjernelsen af våben. For selvom karate betyder "tom hånd", så har karate ikke altid været tomhændet. I næsten alle okinawanske stilarter praktiseres der *kobudo* [antik/gammel kampkunst], en stilart der, før karate kom til Japan, var en integreret del af *toudi*. I *kobudo* trænes der med diverse våben, men denne tradition der udviklede sig i Kina og på Okinawa, blev aldrig importeret til Japan i samme grad som karate.⁵⁹ Der er dog ingen tvivl om, at de mestre der importerede karate til fastlandet var trænede i *kobudo*, inklusiv Funakoshi der ses herunder med både *bo* og *sai*.

Kobudo blev ikke importeret til Japan da man allerede havde tilsvarende. Det er også den samme årsag til, at kast forsvandt ud af karate. For der var allerede en række anerkendte våben-

⁵⁹ Andrea Guarelli, "The History, Tools, and Techniques of the Ancient Martial Art Okinawan Kobudo," (New York City: Skyhorse Publishing 2015), s. 96-97

og kastesystemer i Japan på dette tidspunkt, der stammede fra samuraierne.⁶⁰ Der var altså ikke et behov for endnu et våbensystem, men der var, som tidligere nævnt, behov for et japansk modsvar til boksning. Derfor fik karate sin popularitet uden *kobudo*.

Figur 5 Funakoshi Gichin med sai og bo

Den sidste indholdsmæssige ændring af karate var den, der endegyldigt adskilte Okinawansk og Japansk karate. Det var indførelsen af *kumite* [sparring], altså en måde at teste sine kampfærdigheder i sikre rammer, der blev indført af Funakoshi Gichins søn: Funakoshi Yoshitaka (1906–1945), også kendt som Gigo.⁶¹ Gigo der havde studeret *kendo* og *iaido* var inspireret af de dybe stande og inkluderede dette i sin fars karate. Ligeledes var han den første til at inkludere en række af høje og mere komplicerede spark end før set. Alt dette kan aflæses i *Karate Do Nyumon* (1946) af Gigo og Gichin Funakoshi, hvor Gigo forfattede og udførte det tekniske grundlag for, hvad der karakteriserer moderne Shotokan karate, og Gichin skrev den historiske og filosofiske del af bogen.⁶² Det er særligt efter 2. verdenskrig med udgivelsen af *Karate Do Nyumon*, at dette sparringsfænomen tog fart, og i oktober 1957 blev det første JKA All Japan Karate Championship afholdt.⁶³ Denne tekniske udvikling og inklusionen af frikamp

⁶⁰ Green, *Martial Arts of the World an Encyclopedia Volume One: A-Q*, s. 18, 210, 249 og 821

⁶¹ García, "The militarisation of the Japanese population through martial arts in early Shōwa," s. 167

⁶² Gichin og Gigo Funakoshi, "*Karate-do Nyumon: The Master Introductory Text*," (Tokyo: Kodansha International 1946), s. 1-120

⁶³ JKA Website Editor, "A Brief History of the Japan Karate Association", Japan Karate Association, 1. December 2022, <https://www.jka.or.jp/en/about-jka/history/>.

stod i stærk kontrast til den originale okinawanske karate, der udelukkende fokuserede på selvforsvar og *kata*.

Den sproglige vending

Efterhånden som japanificeringen af karate tog fart, og karate blev mere rodfæstet som værende et japansk fænomen, udviklede nomenklaturen og sproget sig omkring karate. Hvad der før blev forklaret med anekdoter og demonstrationer, kunne nu forklares med ganske få termer. Ligeledes ændrede *kata*'ernes navne sig fra deres originale kinesiske og okinawanske navne til nye japanske navne. Men vigtigst af alt så blev karates navn officielt ændret fra Toudi til Karate.

Funakoshi beskriver i *Karate-do My Way of Life* (1975) følgende: "Almost all the names of the katas that I described in my book were Okinawan origin: Pinan, Naifanchi, Chinto, Bassai, Seishan, Jitte, Jion, Sanchin, and the like. These were, in fact, the names that I had learned long ago from my own teachers".⁶⁴ Den omtalte bog er *Ryukyu Kempo: Karate* (1922), udgivet det samme år som Funakoshi ankom til Tokyo. Man kan derfor antage at Japanificeringen af karate ikke var rodfæstet i 1922 grundet de okinawanske katanavne. Her må man huske vigtigheden af *kata* i Funakoshis karate, da det næsten var det eneste han underviste i. Han beskriver dog efterfølgende at efter skiftet fra *toudi* til karate, gav han alle hans *kata* japanske navne "that were easier to the Japanese people to use and that have now become familiar all over the world".⁶⁵ Han angiver dog ikke et år for skiftet fra kinesisk hånd til tom hånd. Men man kan dog se fra denne scanning af en original udgave af bogen *Karate Jutsu* (1925), at *kara* er angivet med kanjien for kinesisk hånd, markeret med rød. Det vil altså sige at ændringen ikke havde fundet sted i 1925. Ligeledes kan man se på scanningen af en original udgave af bogen *Karate-dō Kyohan* (1935) at kanji-ændringen havde fundet sted, da kanjien for *kara* var skrevet med kanjien for tom, markeret med rød og blå. Man kan altså konkludere at Funakoshis skift er sket et sted mellem 1925 og 1935.

⁶⁴ Funakoshi, "Karate-do My Way of Life", s. 24

⁶⁵ Funakoshi, "Karate-do My Way of Life", s. 24

Figur 6 Til venstre: Karate Jutsu (1925), til højre: Karate-dō Kyohan (1935)

Det vil sige, at Funakoshi ændrede navnene på sine *kata* mellem 1925 og 1935. Men at årsagen til denne ændring skulle være at det ville være nemmere for japanerne at bruge de japanske navne end okinawanske navne, som han selv beskriver det er tvivlsomt.⁶⁶ Det er mere sandsynligt, at denne navneændring er et direkte resultat af den tidligere beskrevne nationalisering af karate. Ligeledes kan man se et temporalt sammenfald mellem navneændringen og processen at få karate godkendt som en *ryuha* af Dai Nippon Butokukai, der jo var opbundet på, at karate skulle have en japansk identitet. Dette understøtter blot sammenhængen mellem japanificeringen af karate som et delvist resultat af et ønske om anerkendelse og national udbredelse.

Kanjiændringen

Gennem mit arbejde med det tilgængelige kildemateriale er jeg kommet frem til, at den mest centrale kilde for påvisningen af en endegyldig japanificering af karate er mødereferatet *The 1936 Meeting of Okinawan Karate Masters* oversat af Patrick McCarthy og Kinjo Hiroshi (1919-

⁶⁶ Funakoshi, "Karate-do My Way of Life", s. 24

2013), der var elev af en af mødets deltagere, Hanshiro Chomo (1869-1945).⁶⁷ Dette møde fandt sted ved *Showa Kaiken* i Naha, Okinawa den 25. oktober 1936. Mødet var sponsoreret af avisen *Ryukyu Shinposha*, og deltagende var en række af øens mest prominente karatemestre, journalister og ikke mindst en række militær- og politifolk samt folk fra præfektorens uddannelsesafdeling.⁶⁸ Det vil sige at både offentligheden, karatemestrene selv og staten var repræsenteret ved mødet.

Mødet havde to umiddelbare formål: At diskutere og cementere karates navneændring og fremmelsen af karate i hele Japan. Det er den første del af mødet, altså om navneskiftet, jeg vil fokusere på. Nogle vil studse over, at Funakoshi ikke var til stede, og at han derfor ikke var blevet hørt. Dette skyldes at han i 1936 befandt sig i Tokyo på dette tidspunkt, da hans egen dōjō netop var åbnet der. Yderligere var hans holdning til sagen udmærket kendt da Funakoshi allerede i starten af 1920'erne havde foreslået denne ændring.⁶⁹ Yderligere havde han jo ændret kanji'en i sin udgivelse *Karate-do Kyohan* i 1935, altså et år før mødet overhovedet fandt sted.

For at forstå grundlaget for navneskiftet må jeg kort opridse den symbolske betydning denne ændring ville have: Det originale symbol for *toudi*: 唐手 [kinesisk hånd], var skrevet med symbolet for Tang-dynastiet. Dette ord havde meget stærk association til Kina, hvilket ikke var acceptabelt i en tid hvor nationalisme og fædrelandsånd var på sit højeste. Dette ses i kilden, hvor Gusakama Shimpan sagde: "Teaching in junior high school, I have found that students were not happy with the term "*Toudi*" and, subsequently, I wrote the "kenpo" instead".⁷⁰ Dette illustrerer, at allerede i de tidlige gymnasieår var eleverne bevidste og imod begrebet *toudi* med de kinesiske associationer. Han valgte derfor at bruge kanji'en 拳法 [knytnæve loven/vejen], og som ikke havde de samme associationer til Kina.⁷¹ Disse associationer var en essentiel del af beslutningen om at ændre kanjien til dem vi kender i dag: 空手 [Tom hånd]. Yderligere viser mødereferatet, at det ikke blot var blandt gymnasieelever, udtrykket var upopulært men snarere en generel tendens: "Ota Chofu: I don't think that anybody dislikes the term "*kara*"

⁶⁷ Oversat af Patrick McCarthy (Oktober 1994). "*The 1936 Meeting of Okinawan Karate Masters*," Brisbane, Queensland, Australien: International Ryukyu Karate Research Society.

⁶⁸ McCarthy, "*The 1936 Meeting of Okinawan Karate Masters*," s. 2

⁶⁹ Green, *Martial Arts of the World an Encyclopedia Volume One: A-Q*, s. 235

⁷⁰ McCarthy, "*The 1936 Meeting of Okinawan Karate Masters*," s. 7

⁷¹ McCarthy, "*The 1936 Meeting of Okinawan Karate Masters*," s. 7

however, there are those who resent the term "Tou" (China)".⁷² Der er altså ligefrem "resent" overfor *tou*-begrebet blandt befolkningen, hvilket kan ses som en refleksion af de stærke nationalistiske tendenser i det japanske samfund i 30'erne.

Helt centralt for skiftet var karatemestrene, der alle var etnisk okinawanere. De gav til kende at de generelt brugte udtrykket *toudi*, ofte i mere uformelle sammenhænge, eller blot udtrykket *te*.⁷³ Men de udtrykte samtidigt, at de kunne lide karate-dō udtrykket. Den indflydelsesrige mester Miyagi Chojun udtalte sågar: "I believe that the term karate is a good name because of what it represents".⁷⁴ Hvilket kan ansues som en form for godkendelse af begrebet. Det kom endda frem at Hanshiro Chomo allerede brugte udtrykket karate i sin bog "*Karate Kumite*" udgivet i august 1905.⁷⁵ Dette peger altså på, at udtrykket karate havde været i brug i over 30 år blandt visse mestre.

Det sidste argument, der ledte til at karate fik sit endelige navn, var forholdsvist lavpraktisk i natur, nemlig repræsentativitet og popularitet. For som Genwa fremlagde i starten af mødet, definerer "tom hånd" udtrykket en kampkunst hvor der kæmpes uden våben, hvor "kinesisk hånd" udtrykket giver plads til tvetydighed.⁷⁶ Her er det vigtigt at have i mente at våbentraditionen stadig blev dyrket på Okinawa, men at den på fastlandet, hvor man søgte udbredelse, var næsten ikke-eksisterende.

Popularitetsaspektet kom i spil i form af Ota Chofus argument om, at ord og begreber der blev populære i "the heart of the nation (Tokyo)", også blev populære i resten af landet.⁷⁷ Siden karate-termet var det mest populære på fastlandet, og *toudi*-begrebet næsten kun blev anvendt i Okinawa, var også han enig i en navneændring. Dette blev suppleret med en kommentar fra Sato Koichi som var "head of educational affairs", der udtrykte sin opfattelse af at *toudi* generelt havde mistet sin appel og at karate var mere passende.⁷⁸

Efter dette møde blev karatebegrebet og kanjen cementeret og *toudi* var nu en saga blot. Det vil sige, at på dette punkt var både de formelle rammer, etiske regler, indhold, begreber og nu

⁷² McCarthy, "*The 1936 Meeting of Okinawan Karate Masters*," s. 8

⁷³ McCarthy, "*The 1936 Meeting of Okinawan Karate Masters*," s. 5

⁷⁴ McCarthy, "*The 1936 Meeting of Okinawan Karate Masters*," s. 5

⁷⁵ McCarthy, "*The 1936 Meeting of Okinawan Karate Masters*," s. 6

⁷⁶ McCarthy, "*The 1936 Meeting of Okinawan Karate Masters*," s. 5

⁷⁷ McCarthy, "*The 1936 Meeting of Okinawan Karate Masters*," s. 7

⁷⁸ McCarthy, "*The 1936 Meeting of Okinawan Karate Masters*," s. 7

også navn fuldkommen japanificeret. Det er altså ved dette møde den 25. oktober 1936, at karate endeligt blev rodfæstet som værende et japansk fænomen.

Konklusion:

Gennem mit arbejde med denne undersøgelse kan jeg konkludere følgende:

Karatefænomenet kom til Japan som et led i en længere kulturel transferproces, hvor Funakoshi Gichin var den mest essentielle aktør i denne transferproces. Ligeledes kan jeg konkludere, at den igangværende nationaliserings- og militariseringsproces i Japan havde en enorm indvirkning på japanificeringen af karate. Særligt konformitetskravende, der var et led i nationaliseringsprocessen, var med til at forme karates rammer, indhold og etiske regelsæt under pres fra den nationalistiske og militariserede organisation Dai Nippon Butokukai. Yderligere kan jeg konkludere, at karate havde en gensidig effekt på militariseringen af samfundet gennem opdyrkelse af bushidoværdier og krigerisk ånd. Afslutningsvis kan jeg konkludere, at karate efter en længere udviklingsproces blev rodfæstet som et japansk fænomen ved mødet mellem en række karatemestre, journalister, militær- og uddannelsesfolk den 25. oktober 1936.

Karate har altså udviklet sig fra at være et særegent okinawansk- til et japansk fænomen gennem en længere transferproces stærkt påvirket af de nationalistiske- og militaristiske bølger, der brusede gennem Japan i 1920'erne og 30'erne med Funakoshi som foregangsmand.

Bibliografi

- Abernethy, I. (31. oktober 2022). *The 10 Precepts of Anko Itosu*. Hentet fra iainabernethy.co.uk: <https://iainabernethy.co.uk/article/10-precepts-anko-itosu>
- Akamine, M. (2016). *The Ryukyu Kingdom the Cornerstone of East Asia*. Honolulu: University of Hawaii Press.
- Anko, I. (Oktober 1908). Ten Precepts (Tode Jukun) of Karate. Okinawa Præfektoret, Japan.
- Berger, S. (2020). Comparative and transnational history. *Writing History: Theory and Practice*, s. 292-316.
- Bonde, H. (5. oktober 2022). *Budo*. Hentet fra Den Store Danske: <https://denstoredanske.lex.dk/budo>
- Britannica, T. E. (28. november 2022). <https://www.britannica.com/topic/kamikaze>. Hentet fra Britannica: <https://www.britannica.com/topic/kamikaze>
- Britannica, T. E. (14. december 2022). *Second Sino-Japanese War*. Hentet fra Britannica: <https://www.britannica.com/event/Second-Sino-Japanese-War>

- Bureau, K. T. (7. november 2022). *Kyoto Budo Center (& former Butokuden hall)*. Hentet fra The Kansai Guide: <https://www.the-kansai-guide.com/en/directory/item/11986/>
- Choki, M. (Ukendt. november 1936). Interview med Motobu Choki. (S. N. Chōkei Takamine, Interviewer)
- Demura, F. (2016). *Fumio Demura's Karate Weapons of Selfdefense the Complete deition*. California: Cruz Bay Publishing.
- Editor, A. K. (19. december 2022). *Karatens historie*. Hentet fra Ashihara Karate Danmark: <http://www.ashihara.dk/ashihara-karate/karate-historie/>
- editor, I. (november. 28 2022). *Sensei Miyagi, Chojun*. Hentet fra IOGKF (International Okinawan Gōjū-ryū Karate-dō Federation): <https://iogkf.com/sensei-miyagi-chojun/>
- editor, I. D. (28. november 2022). *Dojo Kun*. Hentet fra International Okinawan Goju Ryu Karate-do Federation – Danmark: <https://www.iogkf.dk/om-iogkf/dojo-kun/>
- Editor, J. W. (1. December 2022). *A Brief History of the Japan Karate Association*. Hentet fra Japan Karate Association: <https://www.jka.or.jp/en/about-jka/history/>
- Editor, K. P. (18. november 2022). *Motobu Choki's Fight with a Boxer that Brought Him Fame*. Hentet fra Karate Philosophy : <https://www.karatephilosophy.com/motobu-chokis-fight-with-a-boxer-that-brought-him-fame/>
- Editor, Ø. S. (19. december 2022). *Karatens historie*. Hentet fra Østerbro Shotokan Karate: <https://www.2100-shotokan.dk/karate/karatens-historie>
- Enkamp, J. (26. oktober 2022). *How Karate Got Its Name*. Hentet fra karatebyjesse.com: <https://www.karatebyjesse.com/karate-name-meaning/>
- Fumiko, M. (Juni-September 1990). The Emperor System and Religion in Japan. *Japanese Journal of Religious Studies*, s. 281-314.
- Funakoshi, G. (1973). *Karate-Do Kyohan*. Tokyo: Kodansha International.
- Funakoshi, G. (1975). *Karate-do My way of Life*. Tokyo: Kodansha International.
- Funakoshi, G. (28. novmeber 2022). *Dojo Kun*. Hentet fra SKIF World: <https://www.skifworld.com/viewpage.php?memid=14>
- García, R. S. (2018). Excursus The birth of modern martial artists. I R. S. García, *The Historical Sociology og Japanese Martial Arts* (s. 181-194). London: Routledge.
- García, R. S. (2018). The militarisation of the Japanese population through martial arts in early Shōwa. I R. S. García, *The Historical Sociology of Japanese Martial Arts* (s. 159-180). London: Routledge.
- García, R. S. (19. december 2022). CV. Hentet fra Raúl Sánchez García Sociology of Sport: <https://raulsangar.wordpress.com/cv/>
- Gigo Funakoshi, G. F. (1946). *Karate-do Nyumon: The Master Introductory Text*. Tokyo: Kodansha International.
- Gluck, C. (1985). *Japan's Modern Myths Ideology in the Late Meji Period*. Princeton, New jersey: Princeton University Press.

- Green, T. A. (2001). *Martial Arts of the World an Encyclopedia Volume One: A-Q*. Santa Barbara, California : ABC-CLIO.
- Guarelli, A. (2015). *The History, Tools, and Techniques of the Ancient Martial Art Okinawan Kobudo*. New York City: Skyhorse Publishing.
- Hermann Bayer, P. (1. Oktober 2021). Analysis of Genuine Karate: Misconceptions, Origins, Development, and True Purpose. I H. Bayer, *Analysis of Genuine Karate: Misconceptions, Origins, Development, and True Purpose* (s. 45-52). YMAA Publication Center. Hentet fra YMMA International.
- Hobsbawm, E. (1983). Introduction: Inventing traditions. I E. Hobsbawm, *The Invention of Tradition* (s. 1-14). Cambridge: Cambridge University Press.
- Humitake, K. F. (1997). *Legacies of the Sword*. Honolulu: University of Hawaii Press.
- McCarthy, P. (October 1994). The 1936 Meeting of Okinawan Karate Masters. *International Ryukyu Karate Research Society*. Brisbane, Queensland, Australien: International Ryukyu Karate Research Society.
- McCarthy, P. (2016). *Bubishi: The Classical Manual of Combat*. Vermont: Tuttle Publishing.
- McCarthy, P. (26. Oktober 2022). *The Sapposhi, Pechin & Samurai*. Hentet fra International Ryukyu Karate Research Society: <http://irkrs.blogspot.com/2013/10/rokkishu-futari-geiko-pt-2.html>
- McCarthy, P. (19. december 20221). *IRKRS Director*. Hentet fra International Ryukyu Karate-do Research Society: <https://www.koryu-uchinadi.com/irkrs-director/>
- Moenig, U. (2015). The origins of full-contact sparring. I U. Moenig, *Taekwondo* (s. 84-97). London: Taylor & Francis eBooks A-Z.
- Nitobe, I. (2002). *Bushido, the Soul of Japan*. Tokyo: Kodansha International.
- Pletcher, K. (28. november 2022). *Bushido*. Hentet fra Britannica: <https://www.britannica.com/topic/Bushido>
- Quast, A. (11. november 2022). *The First Uniform and Black Belt in Karate*. Hentet fra Ryu-Kyu Bugei: <https://ryukyu-bugei.com/?p=6500>
- Turnbull, S. (2000). *The Samurai Sourcebook*. London: Cassel & Co.
- Vlastos, S. (1998). *Mirror of Modernity: Invented Traditions of Modern Japan*. Berkeley, Los Angeles og London: University of California Press.